

אללה כרים!

מאת

אורי פסטר

על פי החזיון העברי הראשון של ל.א. אריאלי (1903)

הדמויות

- שמשון ברונסקול** – 28 – מנהיג הקומונה, כריזמטי וסמכותי.
נעמי שץ – 18 – ארוסתו, קלת דעת, יפיפייה ליברלית תוססת.
עלי – 20 – מוכר עוגיות, ערבי, נעים הליכות ומראה.
אבו הוואדי – 60, דודו של עלי, דרוויש, בעל מאפיה.
נח יונטר – 21 – חבר קומונה, בעל פני תינוק, אגרונום.
ציפורה אנגלברנד – 25 – חברת קומונה, רצינית ואצילית, מורה.
שמריהו פוגל – 27 – חבר קומונה גבוה וחסון, שומר בפרדס.
קלמן אלכסנדרוב – 23 – חבר קומונה, אחראי שומריי הפרדס.

פלשתינא 1904 – יפו

מפלס הבמה העליון מסמן **סימטא יפואית** בואכה לנמל יפו. (במרכז תנור האבן)
במפלס התחתון **קומונת המתיישבים**. (עשויה מחיצות מחיצות)
ואילו קדמת הבמה מסמנת את רצועת החוף של נמל יפו.
המחזה מוצג ללא הפסקה.

גרסת 2021

© כל הזכויות שמורות

PasterUri@Gmail.com

טל – 0523508722

**גרסא זו מוקדשת לזכרו של אבי האהוב, אריה פסטר ז"ל, אשר נולד בשנת 1927 בעין חרוד
שבעמק יזרעאל ובתעודת לידתו, נכתב בסעיף הלאום – פלשתינאי**

תודה לרזיה ישראלי, שחר סורק ועומרי דפנה על התמיכה וההבנה.

פנים – קומונת המתיישבים – תמונה 1

ממרחק – אבו הוואדי ואחיינו עלי מדרבקים בלהט.

שמשון ברונסקול לובש את חליפתו המהודרת בעוד **נח יונטר** מסתרק למול המראה הסדוקה למחצה.

יונטר – (לאחר זמן) לעולם לא אתרגל לכך

ברונסקול – ביקשת לוואנט יקירי, קיבלת אוריינט

יונטר – רק מי ששערו שופע כשלך, יכול להתבדח כך עם בוקר, הבט!

ברונסקול – ומה רע בשיערך?

יונטר – הוא כל הזמן מתחלק ובורח, כך אקבל את פני ארוסתך?

ברונסקול – אני משער לעצמי שנעמי שץ אינה מצפה ממך ליותר (צוחק)

יונטר – קל לך לצחוק אבל בעוד שנתיים תהיה לי קרחת בגודל הר גריזים

ברונסקול – רואה עד כמה נלהב אתה בציונותך נח? במקום קרחת בגודל הר מונט בלאן אמרת בגודל הר גריזים.

יונטר – כך או כך, קרחת בוא תבוא

ברונסקול – ועליה תימסר ההודעה על הנחת אבן הפינה לישוב אדמתנו בגליל

יונטר – אכן עד שהברון דה רוטשילד הוד מעלתו, מלך היהודים, יעניק לנו אחת מאדמותיו, תהיה גם תהיה לי קרחת בגודל הר גריזים

ברונסקול – מעולם לא פגשתי נער דיכאוני ממך, עטוף אתה שפע של שיער בריא וחזק ומתקנא בדלילים כמוני? (מדגים) ככה סתם לוקח את כל צער העולם ומאמצו, יונטר, צעיר אתה מאתנו, יפה מכולנו ואפילו חכם מרובנו

יונטר – הבה לא ניכנס לויכוחים על אסתטיקה ואינטליגנציה

ברונסקול – אתה לא מודע לעצמך זה העניין, הגד בעצמך אם אתה חפץ משום מה להרשים את ארוסתי, ואני מודה יפיפייה ואצילה היא וראויה לקבלת פנים מרשימה ביותר, מדוע זאת המגבעת שאתה חובש? רק הצבע שלה, הצבע בלבד... ושולי מכנסיך מופשלים תמיד גם בגשם, גם בחמסין והחולצה היכן כל כפתוריה? יודע אני, הכפתור היחיד בחולצתך הוא זה שגנבת מתחתוניו של קלמן (ניגש אל מיטתו של **קלמן** הישן עדיין). קלמן... הא קלמן, קום נא חביבי, מצאתי את הגנב ששלח יד בכפתורי תחתוניך, קום יקירי, סוף סוף מצאתי את הגנב!

יונטר – הכפתורים אינם העניין ברונסקול, אך אם תתן לי את החוט והמחט אשר הצפנת בארוןך, אתפזר למען ארוסתך בת הטובים את הטלאי במכנסיי

ברונסקול – קלמן, קום מצאתי את גנב הכפתורים

קלמן – איזה גנב?

ברונסקול – הנהו (מצביע על יונטר)

יונטר – חוט ומחט בבקשה

ברונסקול – גנב הכפתורים הקטן

קלמן – תנו לישון

ברונסקול – לישון בזמן שארוסתי העלמה נעמי שץ...

יונטר – (קוטע) היפיפייה והאצילית

ברונסקול – באה הנה הבוקר באונייה רוסית?

קלמן – יודע אתה כי שמרתי עד אור הבוקר בפרדס אוח... והקולות (מתלונן על קולות המואזין ותיפופם

הטורדני של אבו הוואדי ועלי) אוי הקולות!

יונטר – לא ערבים לך קולות הערבים? (צוחק)

ברונסקול – קלמן הועד הפועל הקטן לא הבטיח לנו רחמנינוב על הבוקר, קום קלמן בבקשה, ארוסתי...

קלמן – אם אקום ואם שקר כל הסיפור הזה, כמו כל הבטחותייך אדון המזכיר, אז (לופת את ברונסקול

ומפילו על הרצפה, שניהם מתגוששים)

ברונסקול – החליפה קלמן, הרצפה...

יונטר – שטפתי עם שחר, מבריקה!

ברונסקול – (ליונטר) אם שקר הדבר, נקמת דם ערבית אנקום בך

יונטר – חוט ומחט?

ברונסקול – אבל השיער קלמן השיער!

יונטר – בטח השיער!

(ברונסקול משתחרר מלפיתתו של קלמן, נעמד, קלמן על הרצפה מנסה לשוב ולנמנם)

חוט ומחט בבקשה (צועד אחרי ברונסקול) אמור שמשון, האם בתור ציונית באה ארוסתך הנה?

ברונסקול – האמת, שלא היתה חברת מפלגה מעולם (נותן ליונטר את החוט והמחט) אך הודות

להופעותיה בחוגים הציוניים ובנשפים הלאומיים, עלה גובה התרומות לסכום לא יאומן,

אולם בנוגע לבואה לכאן (מבחין בקלמן הישן) קלמן באמת קום, קלמן (ליונטר התופר את

הטלאי במכנסיו) ובכן בואה של נעמי, יונטר, נובע כפי שאומרים מבהלת הורייה...

קלמן – (אל החלון) אוסקוט, אוסקוט (תיפופם של עלי ואבו הוואדי פוסק) דבר ברונסקול דבר

ברונסקול – זה העניין, אימה של נעמי כנראה חוששת שחופשית היא מדי, התנהגותה, קלת ראש, היא, קשה לי לתאר לכם, עד כמה שובבה ומלאת חיים היא... כמה...

יונטר – זוהרת? (מצביע על תמונתה שלצד מיטת הברזל של ברונסקול)

קלמן – קורנת? (נשכב שוב במיטתו)

ברונסקול – אהה... (מנסה למצוא את המילה החסרה, מתנער)

קלמן, אתה לא מתבייש, בעוד רגע מתייצבת העלמה שך וכל הדרה עימה בלב הזוהמה הזו ואתה עדיין שוכב בחיתולייך? אנא, התעורר, סדר את המחיצות, עד שנשוב מן הנמל

קלמן – סוררת

ברונסקול – מה סוררת?

קלמן – זאת לא ההגדרה שחיפשת לתיאור ארוסתך? סוררת?

(**ברונסקול** יוצא, **יונטר** יוצא אחריו, לא לפני שהוא מחקה את גנדרותו של ברונסקול בפני **קלמן** המתפקע מצחוק, תיפופם של **אבו הוואדי ועלי** שב להישמע, קלמן אוטם את אוזניו בכרית, ומקלל ברוסית)

חוץ – סימטא יפואית – תמונה 2

אבו הוואדי מפסיק נגינתו.

אבו הוואדי (לעלי) – יאללה יא איבני, אני רואה יהודיה בדרך, דבר עברית!

(יוצא, עלי מזדקף ומסדר את מרכולתו וקורא בקול בעברית מפתיעה)

עלי – כעכים, עוגיות, טעים טעים מהתנור, טעים, אללה כרים, כעכים, עוגיות

(חברת הקומונה – **ציפורה** נכנסת אל הסימטא)

ציפורה גיברת ציפורה

(ציפורה מחייכת עוצרת מול עלי)

הבוקר, גברת, שמש על יפה, יום יפה, מתאים עוגייה, טעים

ציפורה – (צוחקת) תודה, אני אקח בייגלע

עלי – בייגע מה? גיברת ציפורה, כעך, זה מה שאבו הוואדי, דודי הטוב אמר לומר, כעך

ציפורה – אם כך אקח כעך

(מרוצה, כמעט סמוקה, לוקחת את הכעך מידו ונוגסת בהנאה, חברת הקומונה

פוגל עייף מליל שמירה, מבחין בציפורה ועיניו זוהרות, עלי מתכנס בין מרכולתו, מצותת)

פוגל – שלום רב שובך ציפורה נחמדת, מארצות הקור אל חלוני?

ציפורה – בקר טוב שמריהו

פוגל – גוד מורגן, גברת אנגלברנד, מה שלומך היום?

ציפורה – כתמול שלשום

פוגל – ומה אומר הדבר? אם תרשי לי גברת אנגלברנד

ציפורה – אני בריאה ושלמה, אין על מה להתלונן

פוגל – ממש כך? אין ספק ציפורה את פלא המאה העשרים, אפילו פלשתינא גורמת לך נחת,

והתלמידים בבית הספר הגרמני, גם הם נעימים? אפילו כשהם צועקים עד זוועה,

דויטשלנד אובר אללאס? כן? גם זה גורם לך נחת?

ציפורה – יודע אתה פוגל, זאת פרנסתנו הזמנית ונחת היא עניין יחסי

(מנסה לעבור) סליחה...

פוגל – סליחה? את סולחת לי? אני לא מסוגל לסלוח לעצמי...

ציפורה – אפשר שנסוחח על כך...

(מנסה לצאת) בערב?

פוגל – רואה? דוחה סיפוקים שכמותך, שב אני מליל בלהות בפרדס ואין אוזן קשבת ליגוני?

ציפורה – הערב נדבר על כל הצער שבליבך

פוגל – הערב מגיעה ארוסתו של ברונסקול שכחת? הערב נשמח, נכון שנשמח ציפורה?

ציפורה – ודאי (יוצאת)

פוגל – (אחריה) גוד מורגן העלמה ציפורה "ראיתי כנף בחלומי ולפתע ביעף..."
(לעלי) כמה?

עלי – מתנה (זורק לעבר פוגל כעך, פוגל מכרסם, עלי שב למלאכתו, בקול)
כעכים, טעים, אללה כרים

פוגל – (לעלי) ששש....

(נשכב על אדמת האבן, פניו אל חלון מגורי קומונת המתיישבים)

פוגל – קלמן (פאזזה)

מר אַלְכְסַנְדְרוֹב (פאזזה)

קלמנוביץ!!!

(קלמן יוצא מן החלון, מתיישב על דפנותיו)

קולו של קלמן – מה?

פוגל – כיבדתי הלילה פלח ערבי זקן בסטירת לחי כל כך חזקה עד שעור פניו העליון קולף לחלוטין ומשאר הרועים פשטתי את העביות שירעדו מקור, לקחתי את כל הבקר שלהם וזרח, בעל הפרדס, נתן לי עשרים וחמישה בישליק כופר הבקר והעביות. אני הולך לחנות היין של נתנזון חייבים לחגוג

קלמן – לא, לא, לא

פוגל – למה לא?

קלמן – אנחנו שותים יותר מדי, פוגל!

פוגל – ומה עוד אפשר לעשות בזמן ההמתנה להוד מעלתו הברון דה רוטשילד ונציגיו בפלשתינא? לכשישחררו לנו מאדמותיהם בגליל, כשנהפוך עובדי אדמה והגשמה, אז תבוא ותאמר שותים יותר מדי, (צוחק) בינתיים איך אשכח את חרפת העבודה בפרדסו של הקולוניסט המזוהם **זרח מנמיהו** בפלשתינא הקטנה הנאבקת בשיממון ובחוסר אידאליים פשוטים ובריאיים? אני חייב להפסיק את ההתלבטות שבראשי, האם טעינו? האם חיי האוניברסיטה הקסומים, הנשפים וערבי הקריאה במוסקבה הקרירה, שמאחורינו, לא עדיפים על אידיאולוגיה לא ממומשת בארץ יבשה מוכת צרעת ותחושת אבדון?

קלמן – נשפים, ערביי קריאה ופרעות כמו בקישיניב בצידן, כך אתה מעדיף לחיות?

פוגל – לעשות מעשה זה מה שאני רוצה, אם היו מקשיבים לי בועידה לפני שנתיים, זוכר אתה?

קלמן – הכוח היהודי! אני זוכר, הכוח היהודי היה עוזר?

"כי קרא אדוני לאביב ולטבח גם יחד

השמש זרחה

השיטה פרחה

והשוחט שחט"

פוגל – גיבור גדול ביאליק

קלמן – מילים וממון בונים מדינות

פוגל – ביאליק והברון דה-רוטשילד רוצה אתה לומר, כוח בונה מדינות, קלמן, רק בכוח!

את זה גם ביאליק מבין.

(כמתפלל) "ועתה מה לך פה, בן אדם

קום ברח המדברה

ונשאת עמך שמה את כוס היגונים

וקרעת שם את נפשך לעשרה קרעים"

קלמן – "ואת לבבך תתן מאכל לחרון

אין אונים

ודמעתך הגדולה הורד שם על קודקוד הסלעים

ושאתך המרה שלח ותאבד בסערה"

זוכר? ברונסקול התעקש ללמדנו בספינה את כל "בעיר ההריגה", זאת סיבת בואנו לכאן, אמר

פוגל – וצדק, מפרעות קישינב אל פרעות יפו באנו, לתת לערבים לסיים חזון הגויים.

וזה הנאום בו תקבל את פני נעמי שץ?

קלמן – זוכר שארוסתו של ברונסקול מגיעה היום בספינה הרוסית, זוכר?

פוגל – אוי, נכון, ארוסתו של ברונסקול, נכון, והנה זו סיבה טובה יותר לקנות בכל העשרים וחמישה בישליק יין

מובחר מנתנזון הגנב! (יוצא)

(עלי שב אל הדיאלוג עם שירת המואזין מחכה להפסקותיו הקצרות וממלא אותן בתיפופו).

קולו של קלמן – חלאס יא עלי חלאס!

אבו הוואדי - (יוצא מן המאפייה מסמן לעלי להפסיק בתיפופו ומתיישב לצידו)

(לאחר זמן, בעברית) ברומא נהג כרומאי, היהודים נוהגים לנוח כשהשמש באה למרכז של

השמיים, "שלאף שטונדה" כך אמר בעל הפרדס, "שלאף שטונדה" קוראים לזה

עלי – (בעברית) זאת יפה, אבו הוואדי, יפה הערבית!

אבו – דבר עברית! באו שכנים חדשים, צריך לכבד אותם

עלי – ראית את שומר הפרדס, אבו הוואדי, שמעת את פוגל?

אבו – גם בין היהודים יש שיכורים, אבל רובם טובים, וברונסקול אמר שתוך זמן קצר הם עולים לצפון

עלי – להרי נבלוס?

אבו – (צוחק) לא מה הם בדואים?

עלי – הרי נבלוס האחרים

אבו – חדל, בני, האמונה טובה מהנקמה

עלי – לא אתן לתרבוש הדרוויש לגעת בראשי. לא לפני שאנקום את מות אבי

אבו – יודע אתה, מיום עלות התרבוש על ראשי, עבודת אללה וקיום מצוות הקוראן הקדוש וחוקותיו של אבינו מוחמד, ממלאים את ליבי שלווה והשלמה

עלי – אמונתי קוראת לי למעשה אחר, נקמת רצח אבי, נקמת הדם קוראת לי

אבו – ולמה שלא תקנה בכסף אשר חסכנו בעמל כפינו שתיים שלוש נשים לחיות עמן ולקיים חיי בית, להרים את קרנו של בית המאפה שלנו?

עלי – למה אני? שאתה אין לך אפילו אישה אחת?

אבו הוואדי – אני דרוויש

עלי – זה או דרוויש, או שלוש נשים.

אבו הוואדי – צריך עזרה כאן. עלי, הילדים שלך יוכלו לרוץ בסימטאות ולמכור מיני מאפים, הרבה ממון!

עלי – יודע אתה אבו הוואדי, עם כל הכבוד, את רוב המילים שלך בעברית אני לא מבין

אבו – כן למדתי את שפת היהודים כשגרתי באל קודס, זוכר שגרנו באל קודס? אמשך לדבר בשפתם עד שאתה תשלוט בכל המילים

עלי – בכסף שחסכתי אקנה את הנשק החריף ביותר שיש בארץ ואצא לנקום את נקמת דם אבי

אבו – שוב נקמת הדם המטופשת שלך, אלוהים הוא רב חסד, אללה כרים, הוא יאיר את דרכך האפלה (יוצא)

עלי – (אחריו) כן יותר טוב שלוש נשים? (צוחק)

(לאחר זמן **נעמי** פוסעת בלבן, זוהרת, **יונטר** אוחז בשמשייה לבנה אף היא, מסתיר את השמש מפניה כאחד המשרתים, ואילו **ברונסקול**, מדדה אוחז במזודותיה הכבדות)

עלי – (לעצמו) יא ווארדי, פאטה מורגנה

ברונסקול – (לנעמי) ומה שלום הוריך?

נעמי – הכל כרגיל, אבי עדיין כותב כשראשו עקום ושפתו העליונה נושכת את התחתונה, וכשאימי מתחילה בפטפוטיה, נושכים כולם את השפתיים, גם העליונות וגם התחתונות (מבחינה בעלי, עיניהם מצטלבות)

ברונסקול – עוד הערב אשב ואכתוב להם גלויה וגם את תוסיפי מעט מילים (יוצא)

נעמי – יתכן כן, יתכן לא (סובבת לכיוון עלי, ליונטר) מה זה?

יונטר – עוגיות, כעכים...

נעמי – לא זה (מצביעה על תוף הפח)

יונטר – זה...

נעמי – זה מנגן?

עלי – כן

נעמי – כן? (מושיטה את ידה, בהוראה רכה לנגן) נגן!

עלי – (מתחיל לתופף)

ברונסקול – (מגיח) מה?

נעמי – הבט! זוהי התגלות אוריינטלית קסומה

ברונסקול – עלינו להמשיך! (יוצאים, נעמי כמעט נגררת על ידם)

עלי – (מתופף באקסטזה) יא ווארדי, יא ווארדי, פאטה מורגנה, אללה, אללה כרים

(קולו של המואזין מצטרף, **עלי** מזמר עימו לראשונה את תפילתו בשפה הערבית, לאחר זמן מצטרפת מנגינת ה**הרמוניקה של פוגל** הבוקעת מקומונת המתיישבים, נעימתה האירופאית משתלבת להפליא בשירת המואזין ותיפופו של עלי)

פנים – קומונת המתיישבים – תמונה 3

פוגל, ההרמוניקה בידו מלהיב את יושבי החדר בנגינת שיר רוסי ישן
קלמן, **ברונסקול**, **יונטר וציפורה** מזמרים בגעגועים בשפת אימם
נעמי עומדת בגבה אליהם מביטה דרך החלון, לאחר זמן מסתובבת וקוראת בקול

נעמי – אנא, רבותי... רבותי... גבירתי, אנא בבקשה... שקט!
(כולם דוממים, ברקע תפילת המואזין) השמעתם? צלילים קסומים!

פוגל – צירצורים מונוטונים חסרי תועלת

יונטר – אלו תפילותיהן נעמי, מדי שעה...

קלמן – מדי שעה ושעה ושעה ביום ובלילה בחורף ובקיץ באביב ובסתיו, יום יום יום
יום, שעה שעה אללה...

פוגל – (מצטרף) אללה... (כולם צוחקים)

נעמי – לי היא ערבה (כולם מביטים בה) התפילה

ציפורה – גם לאזניי ערבה היא!

פוגל – לך תבין נשים!

ברונסקול – הגיעה שעת הארוחה!

נעמי – (בשעה שפונים אל שולחן האוכל) זוהי גדולתו של ברונסקול, תמיד יודע לחלץ ולהחלץ
מכל ויכוח אידיאולוגי של טעם וריח סגנון ומודעות, בזהו כוח.
(נעמי מתיישבת לצד ציפורה)

נעמי – תודה

ציפורה – בבקשה

נעמי – לחינם עמדת לצידי

ציפורה – אכן

נעמי – מדוע?

ציפורה – האמת שתפילותיהן טורדניות ומונוטוניות למכביר, אך חשוב לדעת לכבד את תרבותו
של האחר, זו ארץ שיש בה מן הכל

נעמי – זבת חלב ודבש, ככתוב: "ארצם של יעקב ובניו, אברהם ושרה"

ציפורה – הגר וישמעאל

נעמי – אוי ציפורה, את מרשה לי לקרוא לך ציפורה, נכון? פגשתי ישמעאל אחד כזה בדרכי מן הנמל, בילדותי היה לי ספר תורה מצויר והישמעאל שפגשתי, כל כך דומה לציור של ישמעאל בספר כה אקזוטי

ציפורה – אקזוטי?

נעמי – כן, הישמעלי, אללה כרים

ציפורה – (צוחקת) "אללה כרים" זהו לא שמו של הישמעאלי, זו קריאתם של הרוכלים, הווה אומר "בעזרת השם", משהו כזה, או "אלוהים הוא רב חסד" (לאחר זמן) למרביתנו (לאחר זמן) זהו עלי, הוא אחיינו של בעל המאפייה שמעלינו...

נעמי – (קוטעת) עלי?

ציפורה – ואם תשאלי אותי נער תופינים אביון זה, הוא הכל, אבל אקזוטי הוא לא (צוחקת)

נעמי – צחוקך הולם אותך ציפורה, עלייך לצחקק יותר

ברונסקול – הבה נרים כוסית לחברת הקומונה הזמנית שלנו, האורחת שלנו, העלמה נעמי שץ (מרימים כוסיות שותים) לחייך נעמי (פונה לחבריו) נעמי תלון עם ציפורה במחיצת הנשים

קלמן – הייתי מבקש מהאללה הזה שלהם או מהאלוהים שלנו להיות זבוב על הקיר במחיצתן (צוחקים)

פוגל – לצותת לשיחותיהן, כן סודן של הנשים הוא הבסיס לרומנטיקה האנושית

נעמי – (לפוגל) ואתה מדוע מביט אתה כמאוהב בחברת הסוד החדשה שלי? האם הגעת לפלשתינא בעקבות הרומנטיקה? ולמה המגפיים שלך כל כך גבהים?

ברונסקול – שנאכל?

פוגל – פרוליין שץ, באתי לפלשתינא לגעת מקרוב בנקודה המרכזית של כולל כל הכוללים ומגפיי גבוהים המה מכיוון שכולל כל הכוללים מלא ברפש ובזוהמה

קלמן – שטויות זה בגלל שהוא שומר בפרדס.

הידעת שברונסקול הוא נציגנו בפני שליחי הברון? הברון דה-רוטשילד?

פוגל – (כמתפלל) ירום הודו וכבודו ושייתן לנו מאדמותיו בגליל במהרה בימינו אמן!

(כולם עונים בבדיחות אמן)

ברונסקול – כעת אפשר לאכול, בבקשה!

קלמן – ואת העלמה שץ, מדוע באת את לפלשתינא?

יונטר – זה ההורים שלה שלחו אותה

ברונסקול – נח בבקשה

נעמי – אכן הוריי שלחוני, כנראה מזימת נישואין בראשם הצדקני (לפוגל) אבל לירות, יודע אתה טוב מחבריך השומרים, הנכונה אבחנתי?

פוגל – לא ולא, ברונסקול טוב ממני בהרבה

נעמי – ברונסקול?

פוגל – כן, ארוסך הוא קלע מצטיין

נעמי – ארוסי? (שתיקה) ברונסקול האם אתה מציג אותי כארוסתך?

ברונסקול – האם לא התארסנו טרם נסיעתי לפלשתינא?

נעמי – אכן כן, אך לא ידעתי שהתואר ארוסתי כה מוצא חן בעיניך

ברונסקול – וכי מדוע לא?

נעמי – אם כן, ואם בווערת בך כהוריי, תשוקת הנישואין, מדוע לא לקיים את חתונתנו כאן ועכשיו (לקלמן) התרצה להיות שושבין?

קלמן – וכי מדוע לא?

נעמי – (ליונטר) ואתה... פרח לי שמך?

יונטר – נח, נח יונטר

נעמי – נכון, יונטר שם של סבתא, תגידי סבתא יונטר את גם תסכימי להיות לנו כשושבינה? (לפוגל) ומה עם הרב? מה עם מוטות החופה? ואתה, קלמן וסבתא יונטר, אתם רק שלושה אולי, (לברונסקול) אולי נקרא לעלי להיות המחזיק הרביעי?

ברונסקול – מי זה עלי?

פוגל – (לברונסקול) מוסלמי יאחז את מוט חופתך? רואה אתה, לא ירחק היום והם יינשאו לבנותינו צריך לעשות סדר ולהתחיל בשליטתנו עליהם

ברונסקול – נעמי, מזה שבועיים בשל הדחק והצימצום לא אכלנו בשר מן הבקר ציפורה הכינה מעדן בשר צלי וירקות גינה מבושלים (לנעמי) לכבודך הכינה, לכבודך חסכנו מעצמנו, על כן, אני מבקש כעת להתענג בשקט טעימה טעימה, לעיסה לעיסה

(שתיקה, כולם אוכלים, לאחר זמן)

ציפורה – טעים לך שמשון?

ברונסקול – מאד, כל בישוליך טעימים לנו העלמה אנגלברנד

נעמי – (לאחר שתיקה ארוכה, קמה ממקומה) אוי שכחתי ברונסקול, יש לי גלויה עבורך מאבי

ברונסקול – (לנוכחים) מר שץ הוא עורך העיתון העברי במוסקבה

נעמי – (מושיטה לו את הגלויה, פונה לפוגל) ומה עם השתיה?

(פוגל מוזג, נעמי מרימה כוסית שנייה עם היושבים סביב, **ברונסקול מתפנה לפינת שולחן הכתיבה שלו**, יונטר מתקרב בסקרנות אחריו)

ברונסקול – (ליונטר, מנופף בגלויה שקיבל) הם מחכים לפואמת "השמש" ואני טרם סיימתי את חלקה הראשון, אפילו עד חציה לא הגעתי (נעמי מצחקקת ברקע עם קלמן ופוגל)

יונטר – לא כך דמיינתי את ארוסתך

ברונסקול – לא כך דמיינתי את פגישתי עימה (נעמי מצחקקת בקול) כזאת היא, זהו טיבעה יש נשים ש... אחרי הנישואין זה יעבור ויחלוף, כן, אני יודע, לאחר הנישואין נשפך חן מיוחד של צניעות בכל אבריה של האישה, כן, כן מין מרגוע כזה

יונטר – מעניין

פוגל – (לברונסקול ויונטר) היי שמשון, גם אתה הפכת לסבתא כיונטר? (כולם צוחקים)

ברונסקול – היין כבר משפיע עלייך פוגל? שוב אתה עליז ושוב החיים יפים?

פוגל – החיים עלובים, גם כך וגם כך, מה יפה, אהה? מה יפה? ההמתנה לרוב טובו, הוד מעלתו, ירום הודו, הברון דה-רוטשילד שיפריש מרגביו עבורנו? איך יכול לזרז את שליחיו המעונבים?

ברונסקול – בעניינים שכאלו, מוטב ואמשיך בתפקידי ללא עצתכם

פוגל – וכי מדוע?

ברונסקול – מדוע? מכיוון שהזריזות, הפזיזות, והתשוקה לעזוב את יפו, יכולים להרע לנו, חשוב לקבל אדמה טובה, אדמה אשר תפריח את חזון הגשמתנו, ולא להחפז...

פוגל – ואם נעבור לחיות בצפת קרוב לאדמתנו המיוחלת?

ברונסקול – אני מעדיף לחיות בין הערבים של יפו ולא לצד היהודים האדוקים בגטאות של צפת

פוגל – תורת ההתבוללות וההתבדלות של שמשון ברונסקול!

נעמי – פוגל, אתה הורס את החגיגה שהכנתם לכבודי?

פוגל – לא העלמה שץ, סליחה, שנמשיך?

(פוגל מרים כוסית עם נעמי, צוחקים, הוא אוסף את ההרמוניקה לחיקו, מנגן, ציפורה ונעמי מרקדות זו עם זו, יונטר מצטרף בנגינת המנדולינה, כולם שיכורים וגם מיין, לאחר זמן קלמן ניגש אל ברונסקול, אשר בפינתו)

קלמן – ארוסתך, יודע אתה היא מזכירה לי את הנשף במוצאי השבת האחרון שלי במוסקבה, כמעט נשרפתי מבושה כשהבטתי בנוער הזה, הנוער של היום, אלה נושאי דגל תחייתנו וחירותנו ועתידינו וכל מה שעוד יש במחסן התקוות שלנו... מהלכים הם כמו חסידות, זקופיי גרון בצווארונים החדים והמגוחצים,

שחותכים ללא רחמים את הזפק שלהם. מסתכלים על כולם בעיניי דגים מבושלים ורק שואלים אחד את השני "האם קראת את גליון ה"שיבולת" האחרון", ומה עם ה"קול קורא" של הועד הפועל הקטן? מדוע הוא מתעכב? והנשים מזמינות את העלמים לרקוד, הייתי קובר עצמי מבושה על דבר שכזה. (ברונסקול כותב לאורה הדל של מנורת השולחן) "פואמת השמש", הא ברונסקול? אין אדמה, כי הפואמה לכבודה עדיין לא נכתבה כולה? (לאחר זמן) כותב, הכלה ירדה זה עתה מהספינה, בוודאי היתה רוצה להתבודד עם בחיר ליבה, להתחבק, להעלות זכרונות נעימים, אבל אתה כותב בחליפתך הטובה, אוהו, לא, כאילו לא מתכוונים אלייך כלל... אתה בשלך... מה אתה כותב כעת?

ברונסקול – מחויות העלייה האחרונה שלי לגליל

(מקריא) "בימים פלחים ערבים זורקים אבנים

יורים

מהומת אלוהים

ובלילות מנסים לגנוב כעכברים מתרמילנו פיסת גבינה

חתיכת נקניק

(כולם משתתקים באחת מקשיבים למשוררותו של ברונסקול)

זוחלים כחרקים אל מזונם

עלובי נפש כנציגי הברון החנוקים בעניבות פרפר כאילו מצויים הם במשרדיהם בפר"ז

מזיעים ככבשים על גחלים מתווכחים על דונם פה דונם שם

על אדמת ההגשמה היקרה אשר עליה אוהלים

ילדים

כבשים

עיזים

נאחזים ללא בושה בחלומנו

כל פיסת מרעה היא להם וכל גבעה עזובה היא חניית ביניים לשום מקום

נודדים הם מירוק לירוק בלי לשתול, בלי לזרוע מבלי לעשות מעשה..."

(כולם מוחאים כפיים)

פוגל – האח! בן חיל אתה ברונסקול. סוף סוף זנחת את הליברליזם המעוות שלך ובחרת באמונת הכוח

היהודי ושליטתנו על המיעוט הערבי

נעמי – בינתיים ממה שראיתי (מצביעה עליהם) אתם כאן המיעוט

ברונסקול – "פואמת השמש" מתארת מצב, לא אידיאולוגיה

נעמי – עם כל הכבוד לשמש שלך יקירי, אני פורשת לישון (מחבקת את ציפורה)

בואי חברתי הטובה, נפרוש למחיצתנו (צוחקות)

(אט, אט, פורשים למיטותיהם גם קלמן, פוגל ויונטר, ברונסקול ממשיך בכתיבתו, קלמן מנגן במפוחית, לאחר זמן הוא פונה לפוגל)

קלמן – שמעת פוגל? שמעת את "פואמת השמש", נכתבת היא כאן, לצידנו, עלינו,
לא נפלא הוא הברונסקול הזה? איש אמת של הגשמה וחזו
אמור לי פוגל נכון נפלא הוא?

(שתיקה, ברונסקול מכבה את אור השולחן, **חושך**, המואזין מתחיל בתפילתו, קלמן מזדקף) אוסקוט יא מלעון
(זועק) אוסקוט (דממה) ככה טוב
(**תיפוף סוער** נשמע מרחוק ומתגבר אט אט) די!

חוץ – סימטא יפואית – תמונה 4

עלי מתופף בסערת רגשות, מרכולתו פוזרה בתוך סלי הקש סביבו

נעמי נכנסת אל הסימטא עוצרת בהשתאות

יונטר אוחז שמשיה ביד אחת מעל ראשה הענוג של נעמי, ובידו השניה סל גדוש בפירות וירקות, נעמי עוצרת את יונטר ושניהם מביטים בפלא. כאשר עלי מבחין בהם הוא עוצר באחת

עלי – סליחה

נעמי – סליחה?

עלי – דוד אבו הוואדי, לא מרשה לי, זה אסור, (מציע מן המאפים) עוגייה, כערך?

נעמי – מאין העברית שבפריך?

עלי – עלי יודע עברית, ערבית, גרמנית, טורקית ויידיש

נעמי – יידיש?

עלי – באל קודס, דוד אבו הוואדי לימד אותנו

נעמי – גרמנית וטורקית?

עלי – זה לעסקים דוד אבו הוואדי אומר אבל כל פעם מתחלף הסולטן

נעמי – השלטון, אבל עברית ויידיש?

עלי – זה לעסקים דוד אבו הוואדי אומר

נעמי – אבל דוברי העברית הם רק אורחים לרגע

יונטר – למה אורחים?

עלי – לא, לא, דוד אבו הוואדי אומר, העברית זה עוד היתה כאן לפנינו

יונטר – העבריים

נעמי – (ליונטר) סבתא, התמנית כשומר על בטיחותי ולא כמתורגמן. (לעלי) אמור אללה כרים

עלי – עלי

נעמי – האם בתמורה שאלמד אותך רוסית, כי מי יודע, אולי הם הקליינטיים הבאים שלכם, האם תלמד

אותי לנגן באינסטרומנט הזה?

יונטר – בתוף חלילה, העלמה שץ עלינו לחזור

נעמי – (מתעלמת, לעלי) וכמה עולים האללה כרימים האלה?

עלי – שלוש וחצי גרוש

יונטר – מה? ממתית?

נעמי – סבתא! (לעלי) אמור לי אללה כרים אתה רוצה שאבזבז את כל כספי היום, ואז מחר, אביט עלייך רעבה וענייה ולא אוכל לקנות אפילו פירור אחד?

עלי – יישאר לך גיברת, ליהודים יש מספיק כסף ואולי מחר כבר לא אהיה כאן יותר

נעמי – מדוע?

עלי – אני לא יכול לספר

נעמי – אתה יכול, הרי נהיה לידידים, שמעת פעם על פרחים במדבר?

עלי – לא גיברת

נעמי – אלו אנחנו, אני ואתה נצמח לנו ונפרח לנו ונהיה לידידים!

יונטר – לא ידעתי שאת כה פיוטית, אקרא לברונסקול (יוצא)

נעמי – (אחריו) והשמייה? (יונטר חוזר נותן לה בזעם את השמייה ויוצא)

עלי – (צוחק על יונטר) מסטול!

נעמי – מסטול מה זה?

עלי – זה הוא לוקח את הצמחים ו...

נעמי – הצמחים שהוא חוקר?

עלי – לא יודע, הוא מג'נון

נעמי – מסטול וגם מג'נון, איזה מילים נהדרות אתה מעניק לי, כך אוכל להתעלל בעזרתן בסבתא יונטר, תודה, אללה כרים

עלי – עלי

נעמי – ברשותך, אללה כרים זה נחמד יותר, ובכן ספר לי, אנחנו לבד

עלי – ראס... בנאן

נעמי – כן, ראס בנאן, ספר לי, מה יקרה מחר?

עלי – עוד קצת יש לי מספיק כסף לקנות רובה "מארטין"

נעמי – אוי לא, לשם מה?

עלי – אמא שלי היתה יפה, כתיר שלביה כל כך יפה, אין כמוה

נעמי – אתה פוגע בי

עלי – לא את... זה (על השיער) זה זהב, זה אחר, אמא שלי היה לנו שער שחור, כמו פחם והרבה, מלאן, שחים ואפנדים רצו לקנות אותה הרבה כסף, הרבה כבשים, גמלים, ובדואי אחד (יורק) חטף אותה, עברנו ואני והאחים שלי כבר בחיים, ואז בא, לקח, אבל היא אהבה את אבא שלי שרכב אל הר נבלוס והחזיר אותה לאל קודס, ועשר שנים ויותר שנים, בא הבדואי בלילה, לא שכח כמה שרצה את אמא שלי ככה לא שכח, אני, אחים שלי, כבר גדולים, באל קודס, והבדואי, לא שכח, חתך את אבא שלי מתל בשר כמו קצב, רוצח, ואחרי, אני באתי ליפו לאבו הוואדי לעזור במשפחה, אבל עכשיו באללה אל עזים אני בירכב אל הר נבלוס, לנקום את הדם של אבי

נעמי – הבדואי הרג את אביך ואתה תהרוג אותו?

עלי – זה מה שהחאג' אבו חליל אומר, היום אני מחר אתה!

נעמי – היום אני, מחר אתה, מופלא!

(ברונסקול ויונטר נכנסים)

יונטר – הנה

ברונסקול – נעמי

עלי – סליחה אדון

נעמי – למה סליחה?

ברונסקול – נעמי שץ, באת להסדיר כאן סדרי עולם חדשים?

נעמי – אולי?

(עלי קם אוסף מרכולתו)

נעמי – (לעלי) מה עם האללה כרמים שלי?

ברונסקול – הארוחה מוכנה, לא צריך

נעמי – אהה (על יונטר) סבתא בישלה דייסה?

ברונסקול – (לעלי) השאר עלי, אנחנו הולכים (בערבית) ואם עוד פעם אני אתפוס אותך מדבר עם האישה שלי, אני אחתוך לך את הגרון, לאט לאט (ברונסקול יוצא)

נעמי – מה? מה הוא אמר (ליונטר) מה הוא אמר לו?

יונטר – ממתי אני מבין ערבית?

נעמי – בטח, מסטול אחד

יונטר – מסטול?

עלי – (לנעמי) זה סוד

יונטר – מה סוד?

נעמי – סוד ביני לבינו

יונטר – בטח, כי אתם כמו שני פרחים, שמעתי מה שאמרת לו – שאתם כמו שני פרחים במדבר

עלי – אז מה, לא עשיתי כלום

יונטר – עדיין

עלי – מה עדיין?

יונטר – עדיין לא עשית

(יונטר יוצא, נעמי מבולבלת למול עלי, אבו הוואדי נכנס, נעצר במרחק, **נעמי יוצאת**)

אבו הוואדי – שמעתי, מה שהיהודי אמר שאם עוד פעם תדבר איתה הוא יחתוך לך את הגרון לאט לאט,

זזה פרופסור שבא לפלשתינא מהאוניברסיטה של רוסיה, זה לא הבדואי שלך,

עכשיו היהודיה תספר הכל לשומרים של הפרדס.

עלי – לא, זה סוד

אבו הוואדי – תספר, תספר, ואז תצטרך לברוח לפני שיהיה לך מספיק כסף לרובה "מארטין" משלך,

הבדואים מהר נבלוס יבואו לכאן הרבה לפני שאתה תשיג את כל הכסף

עלי – (בערבית) מספיק עם העברית, מספיק

אבו הוואדי – (בערבית) אם אתה רוצה לדבר רק ערבית, לך להיות דרוויש, בינתיים הפרנסה שלנו זה

מהיהודים

עלי – (בערבית) אני ערבי דבר איתי ערבית

אבו הוואדי – (בערבית) אתה רוצה לנקום נקמת דמים כמו הבדואים אז אתה בדואי, אתה לא ערבי, אתה

בדואי ואני לא מדבר עם בדואים

(יוצא, המואזין מתחיל בתפילתו, עלי מתיישב, לאחר זמן מרים את ראשו לעבר קול המואזין)

עלי – אללה כרים, בחיית אל נאבי, אללה כרים!

פנים – קומונת המתיישבים – לאחר שבוע – תמונה 5

יונטר בפינתו מנגן במנדולינה

נעמי יושבת לצד השולחן משועממת למדי

ציפורה קוראת בספר בשתיקה, לאחר זמן

נעמי – (לאחר זמן) כלאתם אותי כאן כעבריינית

ציפורה – אנחנו עושי דברו של ברונסקול

נעמי – חשבתי שנהיה לחברות, לא לסוהרת ואסירה

ציפורה – סוהרה ואסירה יכולות גם הן להיות לחברות

נעמי – תשובה לך לכל, ציפורה, אז אולי תסבירי לי איך שבועיים לאחר שאני מגיעה ליפו, נדרש

ארוסי ברונסקול לעלות אל הגליל עם קלמן ומותיר אותי אזוקה בידכם?

ציפורה – אף אני איני נהנית מאחריות זו, אך זוהי בקשתו, ואני שלא כמותך מעריכה את שמשון

ומכבדת אותו מאד

נעמי – גם אני מעריכה ומכבדת את ברונסקול, ציפורה, שלא תטעי בי יקירה. ברונסקול הוא בחיר ליבי

והוא יכול לבטוח בסקרנותי, יכול היה לקחת אותי עימו למסעו (ציפורה מביטה בהפתעה)

מה? איני סקרנית ללא גבול, יודעת אני את הגבולות, בחיית אל נבי, ציפורה

ציפורה – בחיית אל נבי?

נעמי – כן, נוהגים בנו הנשים בעדינות יתר, הרי יום אחד, אני מקווה, יבקש ממני שמשון לעלות

עימכם אל הגליל, לא?

ציפורה – (בתדהמה) באת כל הדרך מרוסיה בכדי להצטרף לקבוצתנו?

נעמי – וכי מה כולכם חושבים עלי כאן? נערה מפונקת של נשפים ושיחות סלון? את מאמינה לברונסקול

שקנה כמו פתי את הסיבות לביקורי כאן. זה אבי, מעבר לחשש של ההתבוללות, כל חברותיי מבלות

בקרב הגויים, אבל בביתנו סערה אחרת זאת האמת, הפחד והבילבול שפרעות קישניב, הביאו אל

פתח ביתנו, קראת את שכתב ביאליק עלינו, על הנשים

"וירדת משם ובאת אל תוך המרתפים האפלים

מקום נטמאו בנות עמך הכשרות בין הכלים..."

ציפורה – (קוטעת) "אישה אישה אחת

תחת שבעה שבעה ערלים

הבת לעיני אמה והאם לעיני ביתה

לפני שחיטה ובשעת שחיטה ולאחר שחיטה..."

נעמי – חידלי ציפורה

ציפורה – (במבוכה) ברונסקול דאג שנלמד מילה, במילה

נעמי – מחוסר אונים, אל ארוסי שלח אותי אבי, שיגן עליי. בגלל זה אני רוצה גם להיות לגבר.

ציפורה – גבר?

נעמי – כן, הגבורה האמיתית, הניצחון והשליטון ניתנו לגברים בלבד, ואני שונאת את הגברים הרכרוכיים, החלשים שלא מנצלים את היותם גברים (מביטה ביונטר) כמוהו

ציפורה – (בלחישתה) הבהרת לו את זה כבר בפגישתכם הראשונה, עזבי את המסכן

יונטר – (מפסיק לנגן) אני לא מסכן ולא בטיח

ציפורה – (צוחקת) בטיח, יונטר?

נעמי – בטח שאתה לא מסכן, כי צמחי המרפא שאתה "חוקר" משמחים את לבך עד לא ידע (לציפורה בלחש) מסטול!

ציפורה – (צוחקת) עוד מעט תשכחו את העברית חברים, בחיית אל נבי!

יונטר – (קם) שמות אתן אותי ללעג, אם כך אשאיר אתכן לשמחתכן ואצא לשאוף אוויר

נעמי – אבל רק אוויר

יונטר – מה רק אוויר?

נעמי – הנח מעט לצמחייך, יונטר

(יונטר מבולבל, יוצא)

ציפורה – זה מה שהוא עושה מצמחיו?

נעמי – והרבה יותר

ציפורה – יונטר, הוא כנראה לא כפי שהוא נראה

נעמי – מה עם כל השיחות על החבר שלו, באלכסנדריה?

ציפורה – מה איתו?

נעמי – ציפורה את כה תמימה

ציפורה – (בתדהמה) לא, בחיית אל נבי, נעמי, יונטר אוהב נשים, הרי הוא מאוהב בך עד כלות

נעמי – זה לא בי ציפורה, זה בהתנהגות שלי

ציפורה – אבל ההתנהגות שלך, בעיקר כלפיו, איומה

נעמי – בדיוק, כל אחד מקבל את מה שהוא מבקש, ציפורה, ומה את מבקשת?

ציפורה – אני? יש לי מבטים... אבל הרגשה שונה משלך, אני איני חושקת להיות כמותם

נעמי – אלה חושקת בהם! (צוחקת)

ציפורה – את משונה נעמי... כל כך גלויה, כל כך יצרית, אני שומרת את סודותיי לעצמי
לפעמים אני משרטטת את שמו באצבעי על החלון, כשיש אדים...

נעמי – שמריהו פוגל?

ציפורה – לא, לא, רק פוגל (צוחקות)

נעמי – למה את אוהבת אותו כל כך ציפורה?

ציפורה – לא יודעת, אולי מפני שלא פגשתי איש דומה לו מימי

נעמי – רק בגלל זה?

ציפורה – ובגלל חסרונותיו, כן אני מנסה לשכנע אותו שיפסיק להתלונן ולבעוט בכל אבל פוחדת
שאם הוא ירגע, יאבד קיסמו בעיניי... יודעת את, "חצי שנה לילה לילה מתנוכח עימי הפאלח הערבי
על מהות קיומנו יחדיו בפלשתינא" כך סיפר לי, "מתנוכח וגונב תפוחי זהב, מתנוכח ודורך על
השתילים הרכים ששתלתי אז יריתי בו והוא מת"

נעמי – בחיית אל ציפורה!

ציפורה – כן כל זה הוא סיפר לי נעמי ושריר לא נע בפניו, בבוקר הגיעו חוקרי דין ובולשת תורכית וגם הקונסול
הרוסי, זרח בעל הפרדס

נעמי – מסעיר!

ציפורה – זרח בעל הפרדס, כך סיפר לי פוגל, שילשל בקשיש אל כיסו של כל אחד

נעמי – בקשיש?

ציפורה – עוד הרבה יש לך ללמוד על המקום הזה, שוחד

נעמי (בהתלהבות) – שוחד?

ציפורה – כן, כך נגמר כאן כל דבר, נגמר ונקבר לנצח

נעמי – ואת משתוקקת אליו, ציפורה, הוא הרג פאלח ערבי

ציפורה – שהיה גנב

נעמי – וכשתשוקתך עולה וגועה כך מדוע את שותקת ציפורה?

מדוע אינך פותחת את ליבך בפניו?

ציפורה – ואת? מדוע את אינך פותחת את ליבך בפני ברונסקול?

נעמי – שמשון? (פאזזה) שמשון יודע! ברונסקול יודע על אהבתי אליו

ציפורה – את בטוחה? (שתיקה)

פוגל נכנס, שב מן השמירה בפרדס, משיל מגפיו)

נעמי – (בלחישה) מדברים על החמור

פוגל – אני חמור?

נעמי – (בסוד) וגם גיבור וקשה עורף ועקשן ובעיקר שתיין!

פוגל – גברת אנגלברנד, מדוע נותנת את לסוררת לדבר כך? והיכן יונטר?
(פונה אל החלון) יונטר? (יונטר מופיע בחלון)

יונטר – כן

פוגל – אתה עומד כאן ומצותת?

נעמי – מג'נון

פוגל – באמת, העלמה שץ, לא רק שעלינו לשים עלייך שומרים. עד שובו של ברונסקול מן הגליל,
את עוד לועגת וקוראת לשומרייך בשמות?

נעמי – אצא להתנצל

פוגל – לכי למיטתך! זה עדיף, כשאת ישנה, כולנו רגועים! לכי!

נעמי – רואה ציפורה, זהו גבר כלבבי (צוחקת פונה אל פינתה, מסיטה את הוילון לא לפני שהיא מעודדת את
ציפורה במבטה. לאחר זמן יונטר מופיע בחלון)

יונטר – חייב אני לחזור?

פוגל – רצוי שלא (פוגל לוקח את גיגית המים החמים מניח לצד כיסאה של ציפורה, לוקח לעצמו כיסא, מניח
את כפות רגליו במי הגיגית ונאנח בהנאה)

ציפורה – (לאחר זמן בהפתעה) ספר לי מה לא מוצא חן בעינייך בי?

פוגל – מה?

ציפורה – מדוע איני מוצאת חן בעינייך?

פוגל – את מוצאת חן בעיניי, אבל אני לא מוצא חן בעיניי עצמי

ציפורה – אתה כל כך צעיר, כל כך צעיר ואכול עצב ומרה שחורה, ואילו ידעת כמה

פוגל – (קוטע) אני יודע ומאמין

ציפורה – מאמין?

פוגל – אין סיבה שלא להאמין, לצדקת דבריך... לך

ציפורה – (בהתרגשות) אם כך... בבקשה... אנו נהיה למאושרים (בלהט) אני... אני... משביעה אותך

פוגל – ואני משביעך לא לאהוב אותי ולא לחשוב עליי

ציפורה – מעולם לא אהבת, לב אבן

פוגל – לא ולא, אהוב אהבתי בניו יורק, גרתי בשכירות בבית אלמנה אחת, בזמן ההתמחות, היתה לה בת יפה ולבת בולדוג גדול (צוהל) ואהבנו שלושתינו. האם אהבה את נשיקותיי על ידה ושאמלא את כוסה תה עם סטרוברי ג'ין והבת אהבה אותי ואני אהבתי... לענות את הבולדוג הגדול (בלהט) אוהו כמה קשים ואכזריים היו העינויים שעניתי את אותו הבולדוג, ממש נורא לספר, הייתי צובט אותו, מורט אותו, מרסק אותו, הייתי דוחף את אוזניו לבין שיניו ולוחץ אותן בחוזקה והוא היה מיילל וצווח (תיפופו של עלי נשמעים ברקע) כל כך עלוב היה ומבקש רחמים...

(ציפורה לופתת בהפתעה את גופו)

ציפורה – אם כך ענה גם אותי פוגל

פוגל – (פוגל מתנער ממנה, קם) גברת אנגלברנד, למה ועל מה אענה עלמה טובה וחביבה כמוך?

ציפורה – ואם טובה אני למה שלא תאהב אותי?

פוגל – לאהוב, כעת? משימות קשות עומדות לפנינו והאהבה לא ביניהם

ציפורה – ובמה תפריע האהבה? האהבה רק נותנת כוח

פוגל – שוב את מצטטת את דבריי הארוסה המקוללת של ברונסקול?

ציפורה – מקוללת על מה?

פוגל – כל שאיתה ומסביבה קללה הוא!

ציפורה – על מה אתה מדבר פוגל?

פוגל – על הפרדס, על זרח בעל הפרדס, ימח שמו וזיכרו, על הפלחים, על הטורקים, על הפקידים הגרמנים, על הברון דה-רוטשילד, על הועד הפועל הקטן שבמוסקבה (נתקף זעם) על ברונסקול וארוסתו, על קלמן ויונטר חדלי האישים, עלייך, על כאבך, על אהבתך, על פלשתינא, על יפו צמאת הדם, על הצרעת, על הפשיטות עם ליל, על הגעגועים לכוס וודקה טובה, על החברים בבית, על התקוות, על האכזבות ועל הקללה המרחפת מעלינו, ציפורה, על זה אני מדבר, על כל זה אני מדבר

(ציפורה מתייפחת, חושך, תיפופו של עלי במרחק מתגבר ועולה)

חוץ – סימטא יפואית – תמונה 6

השעה מאוחרת, תיפופו של **עלי** נשמע כיללת זאבים בליל ירח
נעמי שץ בכותונת הלילה, יחפה, מגיחה מן האפלה
מביטה בהשתאות בתיפוף המרוכז של עלי
עלי מבחין
בה לאחר זמן, פוסק מתיפופו, נעמי קפואה על מקומה
עלי מסמן לנעמי להצטרף אליו
נעמי מתיישבת בחשש בצידו השני של התוף, מקישה בהססנות על גבי התוף באצבעותיה בעדינות
מכאן מתחיל מחול חיזור – לימוד בין עלי לנעמי. דיאלוג מוסיקלי בו עלי מלמד את נעמי את הקשות
התיפוף, את הקצב

עלי מתופף קומביניציית תיפוף, נעמי עונה, היא מדוייקת מרוכזת ומוסיקלית להפליא
את הקצב גובר, נעמי נסערת, מחול החיזור והלימוד מתגבר
זהו כבר אינו דיאלוג של שאלה תשובה, זהו פרץ רגשות וחושניות
דיאלוג של הרבה כאב, תסכול, געגוע ותשוקה מתפרצים דרך מחול התיפוף
סערה מתבלבלת ומבלבלת
נעמי נאנחת בהנאה, עלי מתנשף מחוזק תיפופו
ציפורה בחלוק הלילה נכנסת צופה בתדהמה במעשה
יונטר בכותונת הלילה ופוגל בתחתוניו נדחקים מאחוריה
מנגד מגיח **אבו הוואדי** הגלביה לגופו, מביט בחשש בנעשה
הקצב גובר עולה, גובר ועולה, מחול התיפוף מגיע לשיאו.
דממה, חושך, נעמי ועלי מתנשפים בחשיכה

חוץ – סימטא יפואית – תמונה 7

בוקר, אבו הוואדי, פורק עצביו לש את בצק האפייה בחוזקה, פוגל מפתיעו.

אבו הוואדי – סמאללה...

פוגל – עוד פעם אללה?

אבו הוואדי – הבהלת אותי (קם, פותח את מחסום התנור)

פוגל – למה? עשית לי משהו רע?

אבו הוואדי – חמדולה אני דרוויש, אני עושה רק טוב

פוגל – ועלי, גם הוא דרוויש?

אבו הוואדי – הוא? לא (צוחק) הוא צריך ללמוד הרבה הרבה בשביל להיות דרוויש (מדליק אש בתנור)

פוגל – אתה מגרש אותו מכאן?

אבו הוואדי – הוא הבן של אח שלי, הוא היחיד שעוזר לי, איך אני יכול?

פוגל – אתה יכול! (מביט למסגד) מתי הוא ישן?

אבו הוואדי – אללה ירחמו!

פוגל – עוד פעם אללה?

אבו הוואדי – אללה הוא בכל מקום

פוגל – והילד מה? למה הוא בכל מקום? מקרקר כמו תרנגול סביב נעמי?

אבו הוואדי – הבלונדה?

פוגל – אבו הוואדי, הגברת, הגברת נעמי שץ, אתה יודע מי הוא ארוסה?

אבו הוואדי – ברונסקול, יודע

פוגל – ומי זה ברונסקול? אתה יודע?

(אבו הוואדי, לא עונה, מכניס בצקים אל התנור) יודע?

יודע אתה שכל הועד הלאומי הקטן ברוסיה עומד מאחוריו?

אתה יודע שהוא מנהיגנו?

שהלכנו אחריו את כל הדרך הארוכה מרוסיה ליפו?

אבו הוואדי – אבל אתם עולים לגליל

פוגל – בטח, ככה יפו תהיה כולה לערבים, בישקוויט

אבו הוואדי – יפו תמיד היתה לערבים, בישקוויט

פוגל – מה זה בישקוויט? (מתפקע מצחוק)

אבו הוואדי – זה מה שאתה אמרת, אז גם אני אומר, לא מסתבך

פוגל – אתה מסתבך אבו הוואדי, אוההו, אתה מסתבך, ראית אתמול? מה עלי עשה עם נעמי?
ראית, ראיתי אותך רואה, ברונסקול בגליל, ועלי מה הוא עשה איתה כשברונסקול בגליל?
שמעת מה ברונסקול אמר לו אם הוא יתפוס אותו שוב עם ארוסתו!

אבו הוואדי – אני אדבר איתו

פוגל – לא, אתה תגרש אותו! לנבלוס, להרים, איפה שהנקמה שלו מחכה

אבו הוואדי – מי סיפר לך?

יונטר – (יוצא מבין הסלעים) אני

פוגל – על מה?

יונטר – על הנקמה בבדואים שהרגו את אביו

אבו הוואדי – אני הבטחתי לשמור עליו

פוגל – אתה מתוכח? תן לו לנקום את מות אביו, הלואי ואני הייתי יכול לנקום את מות הוריי

אבו הוואדי – סמאללה

פוגל – מה סמאללה? אתה יודע מה זה פוגרום?

(אבו הוואדי מהנהן לשלילה)

זה שהרוסים באו, נכנסו אלינו לכפר, כשהייתי ילד, רצחו את ההורים שלי, סתם ככה
ודודה שלי באה ולקחה אותי אליה למוסקבה...

אבו הוואדי – כן, כן גם אני ככה לקחתי את עלי מאל קודס, אז עכשיו אתה רוצה שאשלח אותו מכאן?

פוגל (ליונטר) – למה אתה לא מניח לי?

יונטר – חשבתי שיצאת לפרדס. אני רעב,

אבו הוואדי – רוצה כערך?

פוגל – כערך (מחקה אותו) כערך? מה אתה אבו הוואדי, חבר שלנו?

אבו הוואדי – לא חבר כמו בקומונה, אבל חבר

פוגל – איזה חבר?

אבו הוואדי – חבר, ערבי

פוגל – יש דבר כזה?

אבו הוואדי – ליונטר יש

יונטר – מה?

פוגל – אבל ליונטר, זה, זה משהו אחר (אבו הוואדי ופוגל מתפקעים מצחוק)

יונטר – (בעצבים) ולנעמי יש את עלי!

פוגל – (מביט באבו הוואדי בחשדנות) זה אותו דבר?

אבו הוואדי – מה? הם ילדים, מה? משחקים בטבול, מג'וונים

פוגל – גברת נעמי שץ אבו הוואדי! אמרת שאתה דרוויש, לא?

אבו הוואדי – קח כער! יהיה טוב, אינשאללה, איזה דרוויש, ?אם הייתי דרוויש אמיתי לא הייתי כאן(נותן לו

זעתר לטבול עם הכער) בתאבון

(יונטר לוקח עוגייה)

יונטר – תודה אבו הוואדי (יוצא)

פוגל – מה בלי מסרי?

אבו הוואדי – הוא נותן לנו צמחים

פוגל – חשיש אתה מתכוון

אבו הוואדי – מה זה פוגל? אתה זינח, כל הזמן

פוגל – (מתיישב לידו, אוכלים מהעוגיות)

(לאחר זמן) לא יודע למה, אבו הוואדי, מה רע לנו ככה כאן, לשומרים התורכים ולנציב לא אכפת מכלום, למה לא לשמור על שקט? אנחנו הרי נעלה הגלילה והכל יחזור לקדמותו, למה בלי מוח, רק עם יצר, העלי שלך רוצה את נעמי של ברונסקול, מי לא רוצה אותה? נח רוצה, קלמן רוצה, גם אני רוצה, אבל אנחנו עושים כבוד לברונסקול, נכנסים למים הקרים שבנמל, נרגעים, אבל עלי לא, כמו פרפר הוא עף סביבה (מחקה בקול) גור... גור... גור... כמו פרפר, למה להבעיר את יפו, פרעות אתה מבקש לעשות בנו?

האש שתשרוף את יפו היא עלייך אבו הוואדי!

אבו הוואדי – לא, לא, לא

לא סמח אללה, לא סמח אללה

פוגל – עוד פעם אללה? גרש אותו

אבו הוואדי, זה האללה כרים הזה, זה רק צרות יביא עלינו!

(ממשיכים לאכול בשתיקה)

פנים – קומונת המתיישבים – לאחר שבועיים – תמונה 8

ברונסקול מנסה לסדר את חדר הקומונה המוזנח, בעזרתו של **יונטר**

ברונסקול – אינך מאושר?

יונטר – איני יודע

ברונסקול – בן אדם בסוף המאה אשר לא יודע מה הוא יודע?

יונטר – איני כמוך, שמשון, חדור מטרה

ברונסקול – המטרה היא. של כולנו. הרי המחקר שלך בעניין גידול פרחי השושנים, האהובים על הברון דה-רוטשילד, הרי טענה זו, והוכחה זו שעל ידך, עדות טיב הקרקע שנשאתי באוזניי נציגו היבשויים, האירה את עיניהם "הנה משהו שאנחנו יכולים להציג בפני הברון", אמרו "זו השקעה שתבעיר חזון בעצמותיו" אמרו. בערב אחרי שנחגוג את אישור הברון דה-רוטשילד לאדמתינו, אשב ואכתוב על כך איגרת דחופה לוועד הפועל הציוני במוסקבה, וגם אציין את תרומתך הרבה, יונטר. בשבוע הבא יפליגו לכאן, להצטרף אלינו שאר חברי הקבוצה, יחדיו נעלה הגלילה

יונטר – אם כך יכול אני להמתין מעט עם החלטתי

ברונסקול – עדיין שוקל אתה?

יונטר – איני כמוך ברונסקול, מה יעשה אדם כמוני שלא נולד עם לשון נמלצת וכושר כתיבה כשלך?

ברונסקול – לא שואלים שאלה כזאת אחרים. העיקר לא להיקלע לבלבולים ותהיות לא בשאלה ולא בתשובה לשאלה, זה ברור?

יונטר – זה ברור? הרי אתה מדבר אל אדם שהבלבולים התהיות הסתירות והספקות אוכלים אותו מבפנים

ברונסקול – שטויות (מקלף תפוז מן הגליל ואוכלו בהנאה) שורש הבעיה היא כשאדם נסחף יותר מדי בהשפעת החיקוי והמודה. עכשיו גיבורי המודה הם אנשים שאינם יודעים מעצמם ומה הם רוצים!

יונטר – אתה אדם קשה שמשון, אינך מקשיב, לא פלא שאינך מרגיש דבר... נכון אני אדם לקוי אני, ללא כוח רצון, החינוך הארור הזה שקיבלנו, אם היית רואה איך אני הופך שוטה גמור כשנעמי נמצאת בקרבתך, לידה אני מתבטל לחלוטין, ממש לא מכיר את עצמי, האמת שמשון, שגם אתה לידה... לא גיבור ושופט ומחליט כל כך גדול כפי שאתה איתנו, אתה... איתה... זה לא מה שדמיינתי

ברונסקול – (נבוך) שטויות, הרי נעמי תהא אשתי וזה מובן מאליו, יש לי צד גדול וחשוב, צד זה הוא אביה, שאוהב אותי ממש כמו שאוהבים בן זקונים

יונטר – אבל זה לא הגון... כי אם נעמי לא אוהבת אותך כמו... כמו שיש היום סיבות לחשוד...

ברונסקול – (קוטע, זורק את שארית התפוז, זועק) אני יורק על הסיבות והחשדות שלך, מה אתה בכלל מבין בנשים? אני מבין את הפיסקולוגיה של הנשים קצת יותר ממך, הרבה יותר, לא ידעתי שגם אתה עסוק ב"בעיית נעמי"

יונטר – אתה כועס עליי סתם

ברונסקול – למה סתם? אתה מציג עצמך כאומלל, אבל האומללים, כפי שלמדתי בחיי, לא מפטפטים ולך לא קשה לרכל, מוטב שתתחיל כבר בהכנת המחקר שלך ותחדל מהנסיעות לאלכסנדריה לפני שיתחילו לרכל גם עלייך...

יונטר – המחקר באלכסנדריה עם ידידי הערבי, הוא שהעניק לך על פי דבריך יתרון בפניי הברון חובב "פרחי השושנים", יודע אתה כי הערבים אומרים שלפני הרבה מאד שנים צמחו שושנים לכל אורכו של נחל פרת?

ברונסקול – ובכך אתה בעצם מציג את הערבים כעובדי אדמה נאמנים, מפריחי השממה ומגדלי שושנים, יונטר, איני מבין באיזה צד אתה

יונטר - מה אתה מתפרץ עלי? אני אדם נטרלי, אין לי שום יחס לכל העניין, שום יחס

ברונסקול – (נרגע, מתיישב ולוקח תפוז חדש מן הארגז, מקלף ומושיט ליונטר) קח, אכול ושתוק, ילד קטן

יונטר – (לאחר זמן) זרח מנמיהו בעל הפרדס הבטיח להראות לי את המימוזה שלו

ברונסקול – מימוזה?

יונטר – כן, עלי לתהות סוף סוף על קנקנו של הצמח הזה, יודע אתה שיש מימוזה ויש מימוזה ביישנית?

ברונסקול – לא, אך יודע אני למי מהן נוטה ליבך. (צוחקים) זה הזמן לחגוג, קלמן ואני שבנו עם אישור האדמה, וכאן מלבדך, אין איש, כאילו בלעה אותם האדמה, שלחתי את קלמן לנתנזון לקנות יין לשוכרה, הערב נשתכר כלוט, פוגל בפרדס, ונעמי וציפורה השד יודע מה עושות צמד העלמות בתוך סימטאות העיר? צא יונטר, הבא אותן אך שמור לי את הבכורה לבשר בפניהם את הבשורה!

יונטר – אולי הן חוגגות כבר בלעדינו?

ברונסקול – יתכן, אצל נעמי, הכל יתכן, צא יונטר, צא.

(ברונסקול קם, לוקח קופסא מהודרת, מתקרב אל יונטר המופתע)

יונטר – סיימת את "פואמת השמש"?

ברונסקול – (מהנהן לחיוב) אכן, בלילות לצד העששית יונטר, ישבתי ואת כל האמת שוררתי והאמת היא קשה יונטר והחששות כבדים!

(קלמן נכנס עם בקבוקי היין ופוגל לצידו. יונטר מוציא את המחברת מניפה באוויר)

יונטר – רק על זה שווה לחסל בקבוק! ברונסקול סיים את "פואמת השמש"

פוגל – שמחה גדולה, שמחה גדולה

קלמן – נמתין עד בואן של העלמות? כן?

פוגל – ומי יוליך את שתי העיזות העיוורות בחזרה אל העדר?

ברונסקול – יונטר, אתה הרי יודע, היכן מסתובבת לה נעמי

פוגל – יודע? זאת עבודת הסמינריון שלו ולא צמחי המרפא, האמן לי, מחקר שכזה ראוי לפרס האקדמיה

ברונסקול – צא יונטר, צא

(יונטר יוצא)

פוגל – ציפורה אכן תופתע ותהא מאושרת, אבל מה לארוסתך ולאדמותינו בגליל?

ברונסקול – (לאחר זמן) ימים יגידו

קלמן – (זורק מנדולינה לכיוונו של פוגל) ובינתיים, שירה תפלח את דממת המוות שמסביב

(פונה לקחת את הגיטרה שלו מנרתיקה) ברונסקול!

ברונסקול – (מוזג מהיין לשלוש כוסות) קודם ברכות

פוגל – לחייך ברונסקול, כה לחי, מזכיר לתפארת אתה

קלמן – אחד עשר חודש ישבנו כאן בזוועת יפו וסמטאותיה המטונפות

הגיע הזמן להמשיך מכאן אל ההגשמה!

ברונסקול – "ברוך אתה אדוני אלוהינו מלך העולם שקיימנו וציוונו והגענו לזמן הזה"

כולם – אמן (כולם שותים)

פוגל – נתנזון, הגנב, זו לא וודקה, זה נפט!

(צוחקים – פוגל מוציא את ההרמוניקה מנרתיקה, לופת אותה לגופו ומתחיל לשיר שיר רוסי ישן, שירתם נוגה

ויפה. לאחר זמן פוגל מוזג עוד מן הכוסות הם עוצרים בשירתם, שותים)

פוגל - "ברוך אתה אדוני אלוהינו מלך כל בשר, אשר ידריכנו בדרכנו וישמור עלינו מכל רע"

כולם – אמן

ברונסקול – המצאת את זה, נכון?

פוגל – זה לא כך?

ברונסקול – (צוחק) לא, אבל זה יפה...

(פוצחים בשיר רוסי משמח, ראשם סחרחר הם מאושרים, לפתע נכנסות **נעמי וציפורה** פרועות למדי יחפות

ומרקדות לצלילי התוף של **עלי**. ברונסקול, קלמן ופוגל מפסיקים נגינתם מסתכלים בהפתעה במחולן של נעמי

וציפורה לתיפופו של עלי. המחזה האקזוטי נמשך זמן רב עד שנעמי מבחינה בשתיקתם)

נעמי – נגנו, נגנו, חג היום

ציפורה – יודעות אנחנו, שמחות אנו

נעמי – מאושרות

ציפורה – נגנו נגנו

(עלי ממשיך לתופף, פוגל ברונסקול וקלמן, חוזרים לשירם האירופאי השמח, המשתלב נפלא עם תיפופו של עלי ועם ריקודן האקזוטי של ציפורה ונעמי שמעולם לא נראו יפות כל כך. במהלך החגיגה, מגיח **יונטר** מתנשף)

נעמי – (ליונטר) המשיח הגיע!

יונטר – חיפשתי אתכן בכל מקום

ציפורה – קח את המנדולינה שלך יונטר, בוא

נעמי – חוגגים היום, עולים לאדמתנו סבתא!

יונטר – גם את?

נעמי – מדוע לא? זרה אני? מתיישבת טובה אני מכם

ברונסקול – (עיניו של ברונסקול זורחות, מוזג מן הוודקה)

על כך צריך לברך בקול, על הצטרפותה של נעמי ארוסתי, לחבורת המתיישבים
(ליונטר) מה אתה אומר? הזדמנות אחרונה

יונטר – (לאחר זמן) אצטרף גם אני, אעלה הגלילה, אעלה הגלילה
אתיישב עמכם על אדמת השושנים של הברון

(כולם מריעים, כולל עלי, מרימים כוסות)

ברונסקול – "ברוך אתה אדוני אלוהינו, מלך העולם, בורא פרי הגפן" – אמן (שותים)

פוגל – עוד ברונסקול, עוד!

ברונסקול – (מוזג למשיטי הכוסיות) "ברוך אתה אדוני אלוהינו"

עלי – (קוטע) "אללה כרים" אלוהים הוא רב חסד!

עלי ונעמי – אללה כרים!

(חושך)

מתוך העלטה עולה נגינת ההרמוניקה של **פוגל** מלווה את **ציפורה** בשיר רוסי נוגה קורע לב ומעורר געגועים, מעין תפילה בלקנית נושנה, העששית לשולחן הכתיבה עולה ומאירה את **ברונסקול** כותב. ברקע בפינת הסימטא, **עלי**, **נעמי** ו**יונטר** מעשנים מצמחי המרפא שלו בנרגילה, צוחקים ומאושרים.

שירת התפילה מרגשת, לפתע ברונסקול מחפש דבר מה במגרותיו, מתחיל להסתובב בחדר כחיה פצועה,

קלמן פונה לברונסקול

קלמן – מה, שמשון?

ברונסקול – הקופסא של הועד היהודי, איני מוצא אותה

(מפסיקים לנגן)

קלמן – הפואמה?

ברונסקול – כן, הפואמה, המחברת איני מוצא אותה!

(קלמן קם עוזר לברונסקול ההיסטרי לחפש)

ברונסקול – איני מוצא אותה! הפואמה, "פואמת השמש" שלי, היא נעלמה!

(ברקע נעמי, יונטר ועלי ממשיכים לשאוף מן הנרגילה מיני מרקחות, מאושרים, חושך)

חוץ – סימטא יפואית – תמונה 9

אבו הוואדי נושא בידו סל קש ובו עוגיות ומאפים טריים בדרכו לפינתו של עלי

ברונסקול אחריו

ברונסקול – (לאבו הוואדי) לא האמנת לי, רואה? עלי ברח!

אבו הוואדי – לא ברח

ברונסקול – גם לא גנב, אמרת

אבו הוואדי – אדון ברונסקול, בבקשה תסביר לי (מניח את המאפים, לצד הכעכים והעוגיות העזובות, בפינתו של עלי) למה לבן אחי, אללה ישמור עליו שיודע אמנם לדבר בשפתכם אבל לא יודע לקרוא או לכתוב בשפה זו, למה דווקא הוא צריך לגנוב מחברת עם...

ברונסקול – פואמה... פואמה שאך זה סיימתי כתיבתה לאחר שמונה חודשי עבודה

אבו הוואדי – אבל למה הוא?

ברונסקול – כי הוא היחיד שהגיע כאורח

אתם שידועים כמכניסי אורחים הרי יודעים שאין גרוע מאורח שהוא גנב

אבו הוואדי – הנח לו, אדון ברונסקול, תן לי בבקשה לברר בין השכנים, לא חסר גנבים כאן, משהו לקחו פרט ל...

ברונסקול – פואמה... "פואמת השמש"

אבו הוואדי – שויה, שויה, אדון ברונסקול, אני אמצא את הגנב ואחזיר לך גם את השמש וגם את הירח

ברונסקול – רק את "פואמת השמש" בבקשה, תמצא את עלי מהר לפני שאני מוצא אותו, לא רק שהוא מסתובב עם ארוסתי, הוא גם גונב את עמלי? אבו הוואדי, האחייך שלך, יודע או לא יודע עברית, גנב הוא!

(חושך)

חוץ – חוף הים – תמונה 10

האור עולה על קידמת הבמה המסמנת את **חוף הים**, עלי יושב חיוור, תוף הפח בין רגליו, נעמי נכנסת כמעט בסתר, עלי מתופף ברכות, בכאב

נעמי – הנה הגנב

עלי – לא גנבתי

נעמי – ברח עלי

עלי – אבו הוואדי ימצא את הגנב

נעמי – בינתיים עלייך לחמוק מהם

עלי – לא אברח

נעמי – ברח אל ההרים

עלי – לנבלוס?

נעמי – נבלוס גם טוב

עלי – את תבואי איתי להר נבלוס?

נעמי – בחייאת אל נבי?

עלי – כן

נעמי – גם סוס וחרב תיתן לי אם אבוא איתך?

עלי – באללה אתן

נעמי – אבל חרב טובה

עלי – חרב קטנה וטובה

נעמי – למה קטנה?

עלי – קטנה הכי טובה!

נעמי – והרסן של הסוס יהיה רקום זהב? (פאזזה) ובצידי האוכף יהיו ארכובות מכסף טהור?

עלי – לא, מברזל...

נעמי – לא... אהה, גם ארכובות של ברזל טובות לי, אבל מה עם הרסן?

עלי – אפשר לשים ברסן, אבני חן

נעמי – טורקיז?

עלי – טורקיז ותכלת

נעמי – הרסן, לא מזהב ולא מכסף?

עלי – מאבני חן, אבל הסוס... עף מתל ציפור מתל רוח, הסוס יפה חזק ורגליו באדמה ולא באדמה
וראשו בשמיים ולא בשמיים, כמו ציפור, כמו הרוח

נעמי – ונחלוף מעל לכפרים, לגבעות, להרים ולבקעות, מעל העננים?

עלי – מעל האדמה, ומעל העננים

נעמי – (מזדקפת) החרב

עלי – (מוציא ממגפיו חרב קטנה, מושיט לנעמי) טוב?

נעמי – לא

עלי – טוב (מתקרב אליה)

נעמי – לא

עלי – טוב (מתחיל ללטף את שיערה)

נעמי – (הודפת אותו) לא!

עלי – באלל'ה אל עיזים, למה?

נעמי – החזר לארוסי את שגנבת לו

עלי – לא גנבתי

נעמי – אם כך עלייך לברוח

עלי – לא, לא, בלעדייך לא

נעמי – לא

עלי – אבל אמרת

נעמי – אמרתי

עלי – רולה, את רולה!

נעמי – רולה?

עלי – מכשפה, לכשף אותי באת

נעמי – (מוציאה אקדח מעומק חגורתה, מושיטה לו) קח (עלי מביט מופתע באקדח, בין כפות ידיו)
שמור על עצמך (יוצאת בריצה)

עלי – (מביט אחריה בתדהמה – לעצמו) רולה!

(חושך)

חוץ – סימטא יפואית – תמונה 11

האור עולה על הסימטא, קלמן מדדה אחר פוגל הנסער, אשר חגורת כדורים על גופו, והרובה בידו

פוגל – יהיה סוף לכל המשחק הטיפשי הזה, במגרש הקטן הזה מתקרב ובא היום שלא תדרך בו פרסה ערבית אחת

קלמן – ומה עם זה שהערבים הם האלמנט היותר מוכשר כאן להגשמת האנרכיה?

פוגל – צריך להבדיל בין אנרכיה ובין סתם הפקרות, אכזריות, ערמומיות ורמאות, אתה גונב תפוח זהב, גונב, אתה רוצה את אולרי הקטן, גונב גם אותו, אבל ממי מצאת לגנוב, פרא אדם וחדל אישים כמוך? ממי? ממי שזקוק למילותיו במעשה הפריחה וההגשמה? ממשורר ליברל המאמין בזכויות האדם, המאמין בשכנות טובה, בהגשמה שוויונית? ממנהיגו היקר? הרי כל חיינו העלובים כאן מונצחים ב"פואמת השמש" הגנובה, למען יראו ויראו שם בגולה, ולמען בואם של עוד ועוד מתיישבים כמונו אל אדמותיו של הברון. אני אנארכיסט ותיק מה"אללה כרים" הזה, קלמן, אני מכיר את התכסיסים הקטנים והנבזיים הללו, עשיתי כמותם לרוסים, לגרמנים, ואפילו לאמריקאים בשנותיי בניו יורק. ליבי, לברונסקול, אח הוא לי!

קלמן – ברונסקול הפסיד את נעמי ברגע שירדה מן הספינה, כי היא נמשכה מיד לאנארכיסט הערבי, לעלי, כמו אותה המודה שהיתה קיימת ברוסיה בזמן הרבולוציה, לעגוב על גויים וגויות, רק מודה, לא יותר

פוגל – בקיצור, מודה לא מודה, בוא נחזור לשדה הקרב

קלמן – מי שהמציא את המודה הזו להסתובב עם ערבים, זוהי פריצות, פריצות, כתם על הציונות

פוגל – הציונות היא אוטופיה והסוציאליזם של ברונסקול הוא מעשייה לילדים, שגם לא כל הילדים רוצים להאמין בה, הגיעה השעה לעשות מעשה

קלמן – אבל לא בחופזה, פוגל, איננו בעלי הבית כאן. נתינים אנו לתורכים, הפקידות הגרמנית מעלינו ועלינו ליישב את יחסינו עם שכנינו הערבים בהגיון ולא בלהט יצרים. אמור האם ההגשמה גם ב"פואמת השמש" הגנובה של ברונסקול, האם היא ליהודים בלבד? האם הכמיהה לחזון יהודי בלעדי בפלשתינא, אינה חלום שיעורר סיוט? אם לא נבין שאין, שלא נוכל להתעלם או לגרש את בני הבליעל האלו מהאדמה שלהם, אם לא נבין שלא נוכל לקנות את כל האדמות כולן את כל ירושלים, את כל יפו

פוגל – (קוטע) לא מדובר בפרובלמה אידיאולוגית או לאומית, קלמן מדובר בגנב בן גנבים קטן הרי. הוא לא ישוב לכאן, צריך לחפשו בחוף, בנמל. לך הבא את אקדחך

קלמן – אין לי צורך בו, אשאר כאן

פוגל – פחדן אתה, מתרחק מעימותים!

(פוגל מתכופף לוקח מהעוגיות והכעכים – יוצא)

קלמן – (אחריו) הגונב מגנב פטור?

פוגל – אתה משווה את "פואמת השמש" לעוגיות?

קלמן – יצירת העוגיות שווה או אפילו טעימה יותר מהכתיבה!

פוגל – רדיקל (יוצא)

חוץ – חוף הים – תמונה 12

האור עולה, **חוף הים**, עלי משחק באקדח שבידו, **נעמי** נכנסת

נעמי – (לעלי) מדוע אתה עדיין כאן, נתתי לך אקדח, ברח, לך אל הרי נבלוס

עלי – מה את רוצה? רולה, למה את עלי ככה? למה?

נעמי – אם חברי הקומונה ימצאו אותך כאן אוי לך ולגורלך, ומה עם נקמת אביך, היכן היא? נשכחה מליבך?
אולי ארכב על סוס אל ההרים, לספר לבדואים שיש בן ששכח?

עלי – אוסקוטי... יהודייה... את חותכת את ידיי את גנבת את הלב שלי

נעמי – הלב שלך? אתה מוכן להמיר נקמה באהבה? לזה אתה קורא לב אמיץ? מעולם לא נתתי לך מאהבתי,
את ברונסקול אני אוהבת

עלי – רולה, מכשפה את... יהודייה... כישפת אותי

(עלי דוחף את נעמי על החול, עולה עליה, מנסה לנשקה, נעמי מנסה להדוף אותו בידיה וברגליה
פוגל נכנס יורה בגבו של עלי, עלי דומם, נעמי זורקת את עלי המת מעליה, מזנקת לעבר פוגל המופתע אף
הוא ממעשהו)

נעמי – משוגע, במה, במה הוא חטא?

פוגל – בך הוא חטא

נעמי – לא עשינו דבר

פוגל – ראה ראיתי

נעמי – מעולם... הוא... נער פתי... תמים כתינוק

פוגל – ואת?

נעמי – לא עשינו דבר, נאמנה אני לארוסי (בוכה) לברונסקול, נאמנה אני

פוגל – (לופת את גופה, מצמיד את אגניהם בכוח) כך את נאמנה לברונסקול העלמה שץ?
או כך? (מנסה לקרוע את שמלתה, נעמי הודפת אותו בחוזקה, הוא נופל בגבו אל החול)
סוררת!

נעמי – (נעמדת מעליו בתקיפות) אתה מקולל פוגל (יורקת בפניו) מקולל, לקחת את נפשו של אייל צעיר, צנוע,
חוללת את נפשי, אך לא אומר דבר, מקולל אתה, הקללה על ראשך, אלוהים ירחם עלייך, אלוהים הוא
רב חסד, ברח מכאן, צא אל ההרים, בן בליעל, לא אתן לך להרוס אותנו, אוהבת אני את ברונסקול,
אנחנו נעלה הגלילה, נינשא, תהיה לנו משפחה, אהבה, הגשמה, אנחנו חזון הצינונות פוגל, אוהבי
האדם, שוחריי השוויון, אלו אנחנו, ואת בן בליעל ברח, צא לנדודיך, לא אספר לאיש, לא אומר דבר

פוגל – (לאחר זמן) ואף אני אמלא פי מים, על מעלליך!

נעמי – (יורקת שוב לעברו, יוצאת, עוצרת מביטה אל גופו המת של עלי המוטל על החול, פונה לפוגל)
מקולל אתה, ברח, שלא תעז להראות פנייך, לך אל ההרים, אל המדבר, חזור לאמריקה, רק לא כאן,
רק לא להמשיך ולהרעיל את האדמה הטובה הזאת ואת מגשימיה (יוצאת)

פוגל – (מנגב את פניו, אחריה) מופקרת!

(חושך)

פנים – קומונת המתיישבים – תמונה 13

ברונסקול עצבני ומרושל יושב לצד פינת הכתיבה, בעוד **יונטר** בפינתו

ברונסקול – (כמעט לעצמו) אני לא אסבול יותר את החידודים שלה, את העקיצות וההתרפסויות שאחריהן,

אני לא אסבול יותר את היחסים שלה עם הערבי ההוא, או אני או היא

יונטר – אם כך אינך מציע לה להצטרף אלינו לגליל?

ברונסקול – בתנאי

יונטר – שזה אומר בעצם?

ברונסקול – או שהיא תשאר כאן עם הערבים שלה, או שתציית לחוקי הקבוצה ותהא נאמנה לי כארוסה

יונטר – העלמה שך לא תוכל להשאר לבד כאן ביפו, זה מסוכן

ברונסקול – אם הצעתי לא תהא טובה לה לחיות לצידי כאחת האדם, כאישה ראויה, שתשוב לרוסיה

יונטר – כן, רוסיה, מה יש לה ברוסיה? אדמה? שמש? אהבה?

ברונסקול – אני עייף. יונטר, עייף מכל זה

יונטר – אפילו אני עייף, ואני עוד לא עשיתי דבר בחיי מאמין אתה? וכבר אני עייף!

אבו הוואדי – (פורץ אל החדר נסער, דמעות בעיניו, מחברת הפואמה בידו) הנה השמש שלך, אדון (קורע מדפי המחברת) והנה הירח שלך, אדון, למה? למה לרצוח? בשביל זה? (קורע מהמחברת) זה השכן הגנב שלנו, אבו יוסוף, מה הוא ראה? קופסה, קופסה יפה, אז גנב קופסה יפה, וזה, (על המחברת) זה? בשביל מילים הרגת ילד יפה שכזה? בשביל המג'נונה? מה רצתה האישה שלך מהילד שלנו? כל כך תמים הוא היה, גם על זה כתבת כאן? (ממשיך לקרוע) רוצח, רוצח

(אבו הוואדי זורק את המחברת לרצפה, יונטר נצמד לפינתו. ברונסקול, מזנק אל המחברת אוסף את הדפים, מבולבל, אבו הוואדי מוציא את האקדח שנעמי נתנה לעלי, ויורה בברונסקול כדור, ברונסקול מתפתל)

אבו הוואדי – רוצח

(אבו הוואדי יורה עוד כדור, ברונסקול נופח את נשמתו, אבו הוואדי זורק את האקדח לצידי של ברונסקול המת, יוצא בסערה. יונטר רץ אל גופתו של ברונסקול, מחבקו, בוכה)

יונטר – ברונסקול, אחי, ברונסקול, היית לי כאח, אח שלי (בוכה)

(לאחר זמן, **קלמן** נכנס בסערה, מבחין בגופת ברונסקול ואקדחו לצידי. קלמן רוכן אל האקדח)

קלמן – (ליונטר בתדהמה) זה האקדח שלי!

(חושך)

פנים – קומונת המתיישבים – לאחר חודש – תמונה 14

נעמי וציפורה יושבות אל שולחן האוכל, ציפורה בפרץ דיבור לא אופייני

ציפורה – איני מבינה מדוע נעלם הוא, ואם ברונסקול המנוח רצח את עלי, מדוע אהובי נעלם כך, כאילו בלעה אותו האדמה, הרי אקדחו של קלמן היה מונח על החוף, ולפוגל היו רובה ואקדח משל עצמו, ואבו הוואדי במו עיניו ראה את ברונסקול יורה בערבי...

נעמי – (קוטעת) ציפורה, אינך יודעת דבר, "אהובי" את קוראת לפוגל, מתי הוא היה אהובך?

ציפורה – היה גם היה, נעמי. לא מספיק לך מה שקרה עד עכשיו? את גורלך ואת גורל כולנו קבעת במחי קלות דעתך, עלמת נשפים חצופה וחסרת אחריות את ועדיין אינך פוסקת

נעמי – אני ראויה לכל המילים הקשות ציפורה ולכל העלבונות, אך לא אשתף פעולה עם דמיוןך הפורה, עם הזיותיך, יודעת אני את האמת שאת לא תדעי לעולם

ציפורה – אם כך למה להשאיר אותי בחשיכה? לא די שבזכותך הפכתי לאלמנת קש לפוגל שנעלם כלא היה...

נעמי – (קוטעת) אינך "אלמנת קש", מכיוון שמעולם לא נישאת לפוגל, ציפורה שלי (נחנקת מבכי) מסכנה, אני אומללה כמוך ואולי יותר, גלגל כבד עבר על נפשי, היום אני ומחר אתה, כך אמר לי עלי, וכך אומר, היום מתפוצץ ליבי ומחר אלפיי לבבות יהפכו לאפר ואין בכל העולם כולו, מפלט אפילו ללב אחד, הישארי עימי ציפורה, אני לעגתי למוות והוא עצר לידי, ברונסקול נרצח, עלי נרצח, וכעת גם את הולכת, ללמד עלמות גרמניות נימוסים ודרך ארץ? ציפורה הישארי עימי, נעלה אל הגליל, עם קלמן נתיישב, נתגבר על הכל... (קלמן נכנס) והנה קלמן, אתה תבוא עימנו, נכון?

קלמן – אל דאגה, נעמי, אלווה אותך בארבעת הימים הקרובים עד זיכרון יעקב ומשם יצטרפו אלייך מתיישבים אשר כמונו מחכים לעלות אל הגליל

נעמי – ואתה?

קלמן – אני חייב לשוב לכאן להמתין לקבוצת המתיישבים הבאה אומרים שהספינה בדרך, כמה ימים, אולי שבועות...

נעמי – ציפורה? האם נעלה יחדיו אל הגליל?

ציפורה – ומה עם האמת? את כל שאיני יודעת תמשיכי להצפין בלבך?

נעמי – (לאחר זמן) זהו עונשי, ציפורה, המעשים, הרוצחים והמתים, זהו עונשי ורק אני אשא בו, בכבוד אשא בו, בעונשי הכבד אשא. יודעת את, כי מעולם לא אמרתי לארוסי, לברונסקול, כי אוהבת אני אותו? אהבה חזקה ותשוקת פרא היתה בי אליו, ולא הצלחתי, באוילות נפש, בטיפשות לומר לאהובי את אשר על ליבי, אז לך אומר את האמת? כל מה שאני יודעת על פוגל, איני יודעת יותר, הישארי עימי ציפורה, קלמן?

קלמן – (לאחר זמן, מוציא את אקדחו ואת חגורת הכדורים, מושיט לנעמי) קחי, זה יגן עלייך מפני הפורעים

נעמי – (נרתעת) זה האקדח שברונסקול נרצח מכדוריו

קלמן – כן, נעמי זה האקדח (ממתיק סוד) שגנבת מתיקי ונתת לעלי להגנתו, שלך הוא, אולי, מעתה יגן הוא עלייך, מעצמך

נעמי – (דוחה את האקדח, זועמת) עלוב אתה! עלובים כולכם, איך יכולתי לחיות אתכם? מה לי ולכם? תולעי תרבות צאצאי אדם ללא אדמה (בקול) אני שונאת אתכם, גברים ללא שפת גבר, יודע אתה קלמן רק מן הערבי הפרא, למדתי רק ממנו

קלמן – (מזלזל) כן, כן, "אללה כרים" (לציפורה) שנצא?

(ציפורה קמה, פונה אל חפציה הארוזים, קלמן עוזר לה, פונים לצאת)

נעמי – ציפורה? לאן?

(ציפורה וקלמן יוצאים)

נעמי – חזרי לגרמניה ציפורה, לאומללות נפשך, לבדידותך הנצחית

חזור לאלכסנדריה, לחברך הטוב יונטר העלוב

הרקב לך בכלא התורכי אבו הוואדי, חזור לאמריקה פוגל המשוגע, קלמן, לך, לך, איני צריכה את עזרתך

אני... לי צומחות כנפיים, חלום הבלהות חלף, לי הכח, להילחם, לי הכח לעשות, לי הכח לעשות ללא מלחמה, לי הכח להילחם על מנת לעשות, כי לי האדמה, לי השמיים, לי צומחות כנפיים מעל האדמה אני ההגשמה, אני אוביל את חזונו של אהובי, ארוסי

אני אשא בגאון את האידיאליזם הציוני של בחיר ליבי להפרחת השממה בהרי הגליל

אני אוביל כנגד כל המריעים והלועגים

אישה טובה אף מגבר

בהגשת חלומותיהם, רק תראו

אני כמו ציפור, כמו הרוח, מעל כפרים, גבעות, הרים, בקעות. מעל האדמה ומעל העננים. זהו מקומי, זהו גורלי

ואלהים רב חסד, הוא עימי, חלום הבלהות חלף, לי צומחות כנפיים. לי הכוח, אלהים הוא רב חסד, אללה כרים.

(בוכה) אללה כרים, אללה כרים, אללה כרים, אללה כרים.. (קולות המואזין הקרובים

מתערבבים אל ניגון "התקווה" הבא ממרחק, האור יורד אט אט, חושך)